

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/91/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114010023
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2114010023.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Kristíny Ferencziovnej, v trestnej veci obžalovaného S. G., nar. X. O. XXXX v Y., trvalé bydlisko G. XXX, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 26. novembra 2019, sp. zn. 4T/2/2014, na verejnom zasadnutí konanom 15. júla 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného S. G. zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 26. novembra 2019, sp. zn. 4T/2/2014, obžalovaného S. G. (ďalej len obžalovaný) uznal za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že dňa 20.08.2011 v čase okolo 09:09 hod. v obci Y., v objekte Paroplynovej elektrárne S., v strojomní turbín a generátora, označenej ako budova UMC, ako zamestnanec spoločnosti E.ON Elektrárne, s.r.o., vo funkcii elektrikár, s odbornou spôsobilosťou podľa Vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 508/2009 Z.z., § 23 - bez obmedzenia napätí a bleskozvodoch v objektoch triedy A a B, pri vykonávaní zaistenia generátora 10MK na letnú odstávku pred tým, ako vykonával činnosť so skratovacou súpravou v spodnej časti skrine CJT01 pod vypínačom Q421, ktorá bola pod napätím, ako odborne spôsobilá a náležite preškolená osoba, nevykonal spoľahlivým a bezpečným spôsobom preverenie beznapäťového stavu a spôsobil skrat s následným tepelným účinkom, ktorý spôsobil:

- poškodenému Ing. Z. I. popáleniny II. stupňa v rozsahu 23 % a III. stupňa v rozsahu 2 % povrchu tela, a to na tvári, krku, oboch ramenách, hrudníku, oboch predlaktiach, ľavom lakt'ovom zhybe, malíčku a ruky, s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní minimálne 44 dní s trvalými následkami vo forme znetvorujúcich jaziev, a
- poškodenej M. H. O. popáleniny I. a II. stupňa v oblasti pravej ušnice, pravej strany krku a pravého predlaktia s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní minimálne 2 týždne,

pričom svojim konaním porušil ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a/ zák. č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, a to nedodrzaním bezpečnostnej úrovne, ktorá priamo vyplýva z článku 5.3.2.2. písm. a/ Slovenskej technickej normy (STN) 34 3100:2001-08.

Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. j/, 38 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 1.000,00 € (slovom: jedentisíc eur) a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obžalovanému podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Poškodených Union zdravotnú poisťovňu, a.s., Sociálnu poisťovňu a Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s. okresný súd s ich uplatnenými nárokmi na náhradu škody odkázal na postupom podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku na civilný proces.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že v predmetnej veci vykonal dokazovanie, ktoré spočívalo vo vylúčení obžalovaného S. G., poškodených Ing. Z. I., M. H. O. a Ing. I. K., svedkov S. G. a S. A. (ďalej označovaní aj priezviskami), znalcov doc. Ing. S. H., PhD. a Z. X. k záverom ich znaleckých posudkov, boli prečítané aj výpovede splnomocnencov poškodených subjektov - G. I., JUDr. S. D. a JUDr. F. G., tiež boli prečítané znalecké posudky znalcov MUDr. Ľuboša Klementa a MUDr. Mariána Pamulu, ako aj oboznámené listinné dôkazy zo spisu. Obsah vykonaných dôkazov okresný súd v odôvodnení bližšie rozviedol.

Na základe takto vykonaného dokazovania mal okresný súd jednoznačne za preukázané, že je to práve obžalovaný, ktorý nesie trestnoprávnu zodpovednosť za predmetnú haváriu, keď z výpovedí všetkých na mieste tejto udalosti prítomných (vrátane jeho samého) bolo nepochybne zrejmé, že práve a len jeho aktívnym konaním došlo k elektrickému skratu, pretože nevykonal spoľahlivým a bezpečným spôsobom preverenie beznapäťového stavu v spodnej časti skrine CJT01 pod vypínačom Q421, ktorá bola pod napätím, čím spôsobil skrat s následným tepelným účinkom a poškodením zdravia iných osôb (koniec koncov aj jeho samého), čím porušil ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a/ zák. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov - nedodržaním bezpečnostnej úrovne, ktorá priamo vyplýva z článku 5.3.2.2. písm. a/ Slovenskej technickej normy (STN) 34 3100:2001-08. Obžalovaný mal podľa okresného súdu preukázateľne vedomosť o tom, že v čase, keď vykonával práce, sa v jeho blízkosti nachádzali ďalšie dve osoby (I. a O.), pričom zrejme aj vplyvom takýchto faktorov sa stala predmetná havária, pravdepodobne z nepozornosti a nesústredenosti obžalovaného, ktorá mohla vyplývať aj z toho, že na mieste vykonávania prác prišla O. a I. ako druhý určený pracovník na vykonávanie predmetných prác sa s ňou začal povedľa neho rozprávať. Táto skutočnosť a rovnako zistenia, že práce, ktoré obžalovaný s I. v tom čase vykonávali, neboli nariadené vo vydanom príkaze zamestnávateľa a ani potrebné, ako aj inšpektorátom práce zistené pochybenie na strane zamestnávateľa, však nemali vplyv na trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného, pretože vedel, akú konkrétnu prácu vykonáva, bol na ňu aj školený, vedel, že pracuje na zariadení, ktoré nie je bežné, resp. že je súčasťou elektrárne vyrábajúcej elektrickú energiu do siete, preto mohol dôvodne predpokladať, že môže nastať skrat s vážnejšími následkami ako v prípade iných menších zariadení a navyše mal k dispozícii aj voltmeter na zmeranie prítomnosti napätia, ktorý tesne pred haváriou s I. aj používali na meranie napätia pri totožných prácach na inom mieste, ale tento zjavne nepoužil, pretože inak by k skratu zrejme vôbec nedošlo.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu, okresný súd skonštatoval, že obžalovaný inému (teda poškodeným Ing. Z. I. a M. H. O.) z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal aj závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, preto ho okresný súd uznal vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., keď boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Okresný súd ďalej uviedol, že na predmetný prípad nebolo možné aplikovať tzv. materiálny korektív (§ 10 ods. 2 Tr. zák.), nakoľko závažnosť spáchaného prečinu nepovažoval za nepatrnú. K forme zavinenia obžalovaného okresný súd uviedol, že konal vo forme vedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. a/ Tr. zák., t. j. vedel, že môže spôsobom uvedeným v Tr. zák. porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, najmä konštatovaného porušenia dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Okresný súd dodal, že na strane obžalovaného neboli zistené žiadne okolnosti vylučujúce jeho trestnú zodpovednosť.

Výrok o treste okresný súd odôvodnil tak, že po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu, s prihliadnutím k tomu, že u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. j/ Tr. zák. - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život) a naopak žiadnu priťažujúcu okolnosť, dospel k záveru, že obžalovanému postačuje uložiť „alternatívny“ peňažný trest vo výmere 1.000,00 € (jedentisíc eur) s ustanovením náhradného trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov v prípade úmyselného zmarenia výkonu tohto peňažného trestu. Tento trest považoval súd za primeraný vzhľadom k okolnostiam prípadu, vzhľadom na nedbanlivostnú povahu spáchaného prečinu, trestnú a priestupkovú bezúhonnosť obžalovaného (pred spáchaním skutku v prípade priestupkov) a možnosti jeho nápravy. Okresný súd nemal za potrebné ukladať mu trest odňatia slobody, ani iný druh trestu či ochranného opatrenia. Podľa okresného súdu takto uložený trest istotne splní svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., pričom z hľadiska vykonaného dokazovania mal okresný súd za to, že je v možnostiach obžalovaného tento trest uhradiť (vykonať), keďže dlhodobo v jeho prípade eviduje Sociálna poisťovňa vyšší vymeriavací základ pre poisťné, teda obžalovaný dosahuje vyšší príjem ako je priemerná mzda v národnom hospodárstve.

Výrok, ktorým okresný súd odkázal poškodené subjekty s ich nárokmi na náhradu škody na civilný proces postupom podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odôvodnil okresný súd tým, že v prípade poškodených subjektov Sociálna poisťovňa a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. by bolo potrebné vykonať na hlavnom pojednávaní ešte ďalšie dokazovanie, ktoré by presiahlo potreby trestného konania, keďže nie iba obžalovaný je podľa názoru okresného súdu zodpovedný na následkoch spôsobených trestným činom, ale sa na ňom podieľali aj iné osoby, resp. i poškodený Ing. Z. I., preto by nebolo spravodlivé, aby bol len obžalovaný povinný nahradiť takto uplatnené nároky na náhradu škody, ktoré sa týkali práve tohto poškodeného. O nároku poškodenej Union zdravotnej poisťovne, a.s. pre zmenu nebolo možné podľa okresného súdu rozhodnúť pozitívne z dôvodu, že tento uplatnený nárok sa týkal poškodenia zdravia samotného obžalovaného, pre ktoré súd nevyslovil jeho vinu (viď skutková veta rozsudku).

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa prítomná prokurátorka k opravnému prostriedku nevyjadrila. Následne okresnej prokuratúre zákonná lehota na podanie odvolania márne uplynula.

Obžalovaný voči vyhlásenému rozsudku zahlásil do zápisnice ihneď odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Juraja Gavalca osobitným písomným podaním doručeným krajskému súdu 16. júna 2021.

V odvolaní uviedol, že nevedel, že jeho konanie môže vyvolať až také následky, aké nastali, pretože zariadenie má ochranu, ktorá ho mala vypnúť. Svedok Ing. Z. I. na hlavnom pojednávaní 6.9.2016 uviedol (str. 10 zápisnice), že to, že vznikol taký následok, bolo veľmi podozrivé, vzhľadom na možné zlé nastavenia ochrany zariadenia. Svedok S. A. na hlavnom pojednávaní 3.11.2016 uviedol (str. 8 zápisnice), že na základe udalosti, ktorá je predmetom obžaloby, bola vykonaná úprava nastavenia ochrany zariadenia, na ktorom došlo k danej udalosti, z dôvodu, aby bolo bezpečne zariadenie chránené. Taktiež svedok Ing. I. K. na hlavnom pojednávaní 3.11.2016 uviedol (str. 5 zápisnice), že nevie posúdiť, či by iné nastavenie zariadenia, na ktorom došlo k udalosti, zmiernilo alebo nezmiernilo jeho následky (tepelný priebeh). Vykonaným dokazovaním je potvrdené, že technici od výrobcu zariadenia Siemens prestavovali nastavenia ochrany zariadenia po udalosti, čo nasvedčuje tomu, že následky skratu boli aj pre nich prekvapivé a hľadali chybu na nastaveniach ochrany zariadenia. Taktiež znalec Ján Lednický vo svojom znaleckom posudku i na hlavnom pojednávaní, čo napokon konštatuje aj prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku na strane 11, uviedol, že v praxi sa ešte s takými následkami skratu na zariadení, ktoré mal možnosť vidieť z fotodokumentácie po požari, nestretol a nevedel sa vyjadriť, k čomu by došlo pri inom nastavení súboru ochrán. Znalec sa vyjadril tiež, že si myslí, že sa ochrana mala vypnúť skôr a nemalo dôjsť k takémuto následku (možno vyvodiť z výpovede znalca 6.6.2019, kde doslova uviedol, že „bola to pre mňa sila“). Znalec na tomto hlavnom pojednávaní uviedol, že nevie, či sa ochrana vypla včas a že ak by ochrana vypla zariadenie v inom časovom momente, tak by sa dalo predísť následku, ktorý nastal. Obžalovaný zároveň poukázal na to, že nastavenia ochrany sa menili a sám ich výrobca neposkytol súdu súčinnosť potrebnú na objasnenie veci, najmä k zisteniu ako bola ochrana nastavená v čase skutku, čo obžalovaného privádza k záveru, ktorý nie je možné v danej veci za žiadnych okolností vylúčiť, teda že výrobca zatajuje tieto informácie, aby znemožnil odhalenie vlastnej chyby, ktorá priamo viedla k následku.

Obžalovaný ďalej v odvolaní namietal, že ako mal toto všetko, čo sa mu kladie za vinu predvídať, keď to nemohol predvídať nikto, ani výrobca zariadenia a ani znalec, ani svedkovia - odborníci z danej oblasti, všetci boli jednoducho povedané prekvapení, pričom ani sa nevie, ako bola v čase skutku ochrana zariadenia nastavená. Ustanovenie § 157 Tr. zák. vyžaduje z hľadiska subjektívnej stránky nedbanlivosť (§ 16 písm. a/, b/). Kritériom nedbanlivosti v oboch jej formách (vedomej i nevedomej) je zachovanie určitej miery opatrnosti páchatelom. Miera opatrnosti je daná spojením objektívneho a subjektívneho hľadiska pri predvídaní spôsobenia poruchy alebo ohrozenia záujmu chráneného Trestným zákonom, lebo len spojenie oboch týchto hľadísk pri posudzovaní trestnej zodpovednosti za trestný čin z nedbanlivosti zodpovedá zásade zodpovednosti za zavinenie v trestnom práve. Objektívne vymedzenie miery opatrnosti vyžaduje od každého spravidla rovnakú mieru opatrnosti. Len výnimočne vyžaduje od niektorých skupín osôb. vykonávajúcich určité povolanie alebo zamestnanie (napr. aj elektrikárov), určitú vyššiu mieru opatrnosti, ktorá je však opäť rovnaká u každého, kto také povolanie alebo zamestnanie vykonáva. Rozsah náležitej opatrnosti je potrebné spravidla skúmať z osobitných právnych predpisov. Vyššiu mieru opatrnosti, než aká plynie z bezpečnostných predpisov, nemožno na páchatelovi v žiadnom prípade vyžadovať. Subjektívne vymedzenie miery opatrnosti vyžaduje, aby mimo miery povinnej opatrnosti (objektívne kritérium) bolo brané do úvahy aj subjektívne vymedzenie, ktoré spočíva v miere opatrnosti, ktorú je schopný vynaložiť páchatel v konkrétnom prípade. Pri posudzovaní subjektívnej miery opatrnosti je potrebné zväžiť jednak vlastnosti a skúsenosti a iné znalosti páchatel'a a jednak okolnosti konkrétneho prípadu (miesto a čas činu, mimoriadny priebeh udalosti atď.). O zavinenie z nedbanlivosti v oboch formách ide len vtedy, ak povinnosť a možnosť predvídať porušenie

alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom sú dané súčasne. Nedostatok jednej z týchto zložíek znamená, že čin je nezavinený (napr. aj R 6/1988). Práve možnosť predvídať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom nebola v tomto trestnom konaní preukázaná a jej posúdenie závisí aj od vyhodnotenia otázky, či bolo zariadenie, na ktorom k udalosti došlo, chránené tak, ako malo chránené byť bezpečnostnými nastaveniami a ak nebolo, z akých dôvodov a či o tom mal obžalovaný vedieť a predpokladať to, čo sa vyhodnotí aj v dôsledku neposkytnutia potrebnej súčinnosti výrobcom zariadenia nepodarilo.

Z dôvodov, že sa nepodarilo zistiť, či zariadenie, na ktorom došlo k udalosti, fungovalo správne, či bolo nastavené správne aj z pohľadu jeho ochrany, či on ako obžalovaný mal možnosť vznik následku a nedostatok ochrany zariadenia predvídať, je toho názoru, že ho nie je možné uznať vinným zo spáchania žalovaného skutku.

S poukazom na vyššie uvedené obžalovaný v konečnom návrhu žiadal, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol vo veci sám tak, že ho spod obžaloby podľa ust. § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodí.

Okresná prokuratúra sa k dôvodom odvolania obžalovaného nevyjadřila.

Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 20. augusta 2020.

Za účelom prejednanja odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 17. júna 2021, ktorý termín bol odročený na 15. júla 2021 pre ospravedlnenú neprítomnosť obžalovaného a jeho obhajcu. Na verejné zasadnutie konané 15. júla 2021 sa okrem prokurátorky krajskej prokuratúry dostavili už aj obžalovaný a jeho obhajca. Dokazovanie krajský súd na verejnom zasadnutí nedopíňal, keďže žiadne návrhy v tomto smere neboli. Pokiaľ ide o konečné návrhy, prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca žiadal odvolaniu vyhovieť a rozhodnúť v zmysle písomne sformulovaného konečného návrhu. Obžalovaný sa pridržel vyjadřenia svojho obhajcu.

Podľa § 315 Tr. por. o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala oprávnená osoba - obžalovaný, proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Konaniu, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom, obžalovaný v odvolaní konkrétne procesné pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o vine, krajský súd v prvom rade konštatuje, že okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vykonané dôkazy následne v súlade s ust. § 2 ods.12 Tr. por. vyhodnotil individuálne, ako aj v ich súhrne a dospel k správne mu záveru o vine obžalovaného. V odôvodnení napadnutého rozsudku v zmysle § 168 ods.1 Tr. por. uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a rozviedol právne úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. O správnosti

a úplnosti skutkových zistení, ako aj o vine obžalovaného nemal ani krajský súd žiadne pochybnosti. Rovnako správne a obsahovo vyčerpávajúco sa okresný súd vyrovnal s právnou kvalifikáciou skutku a formou zavinenia u obžalovaného, preto aj v tomto smere krajský súd odkazuje na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Pokiaľ ide o obhajobnú argumentáciu obžalovaného, s touto sa takisto okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku náležitým spôsobom vyrovnal. Aj tieto argumenty okresného súdu považuje krajský súd za zákonné a vecne správne, preto v podrobnostiach na ne poukazuje, bez potreby ich opakovania.

Je treba zdôrazniť, že odvolacie námietky obžalovaného v podstate len opakujú obhajobnú argumentáciu uplatnenú v konaní pred okresným súdom, s ktorou sa ale okresný súd zaoberal a v odôvodnení napadnutého rozsudku poskytol relevantné odpovede. Len samotná skutočnosť, že sa obžalovaný s týmito odpoveďami nestotožňuje ešte neznamená, že je napadnutý rozsudok nesprávny, či dokonca nezákonný.

Krajský súd tiež opakovane vo svojich rozhodnutiach prízvukuje, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4Tdo/36/2015). Pokiaľ ide o kľúčovú odvolaciu námietku obžalovaného, že u neho povinnosť a možnosť predvídať porušenie či ohrozenie záujmu chráneného Tr. zák. neboli dané súčasne, lebo objektívne nemal odkiaľ vedieť o nedostatku v ochrane predmetného zariadenia a tým ani nemal možnosť predvídať následok, ktorý jeho zásahom do zariadenia vznikol (skrat s tepelným účinkom), okresný súd stručne uviedol, že obžalovaný vedel, akú konkrétnu prácu vykonáva, bol na ňu aj školený, vedel, že pracuje na zariadení, ktoré nie je bežné, resp. že je súčasťou elektrárne vyrábajúcej elektrickú energiu do siete, preto mohol dôvodne predpokladať, že môže nastať skrat s vážnejšími následkami ako v prípade iných menších zariadení.

Krajský súd k tomu dodáva, že pracovisko obžalovaného - Elektráreň s kombinovaným paroplynovým cyklom S., PC1 - Elektráreň PPC S., PS 16 Prevádzkový rozvod silnoprúdu časť DPS, 16.01 - vyvedenie výkonu - je elektrickým zariadením skupiny A - teda s vysokou mierou ohrozenia, ako to vyplýva z vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 508/2009 Z.z., (ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia), ktorého faktu si musel byť obžalovaný veľmi dobre vedomý, keďže v elektrárni pracoval už dlhšiu dobu a bol riadne preškolený.

Aj krajský súd je preto toho názoru, že ak obžalovaný pracoval na pracovisku s vysokou mierou ohrozenia, v tomto konkrétnom prípade kvôli letnej odstavke vykonával práce na zaistení budiča generátora 10MK, pričom ohľadom zariadenia - rozvádzač 10CTJ01, v ktorom išiel umiestňovať skratovacie súpravy - absolvoval na VUJE podľa vlastných slov aj školenie, tak nutne musel vedieť, že ak si pred prácou v tomto rozvádzači nesplní elementárnu povinnosť a nepreverí beznapätový stav (nedodržanie bezpečnostnej úrovne, ktorá priamo vyplýva z článku 5.3.2.2. písm. a/ Slovenskej technickej normy (STN) 34 3100:2001-08, pričom povinnosť preskúšať neprítomnosť napätia mu prikazoval aj dokument QMAR-MA002 - bod 5.2.7. Vypnutie a zaistenia - bod 3), tak vzhľadom na možnú prítomnosť napätia (na prírodné kontakty vypínača Q421 bolo privedené napätie 0,7kV) v tomto zariadení môže spôsobiť skrat, ktorý nielen pre neho samotného, ale aj pre blízko stojacich poškodených (vzhľadom na prítomné napätie 700V) môže mať devastačné, ba priam fatálne následky. Logickým výkladom od väčšieho k menšiemu (argumentum a maiori ad minus) potom možno uzavrieť, že tvrdenie obžalovaného, že nemohol predvídať príčinný priebeh, z ktorého vzišiel trestnoprávne relevantný následok v podobe „len“ ujmy na zdraví oboch poškodených, je tendenčné, produkované s cieľom zbaviť sa trestnej zodpovednosti.

A pokiaľ ide o samotný tepelný efekt (termický účinok) skratu, tento je popísaný už v učebniciach fyziky pre stredné školy (obžalovaný je absolvent SOU elektrotechnické s maturitou), preto podľa názoru krajského súdu nie je javom výnimočným a pre vyškoleného pracovníka akým bol obžalovaný, iste ani javom nepredvídateľným, ako tvrdí.

K odvolacej námietke obžalovaného, že objektívne nemal odkiaľ vedieť o nedostatku v ochrane predmetného zariadenia, k tomu krajský súd uvádza, že žiadne nedostatky v ochrane zariadenia vykonaným dokazovaním preukázané neboli. Totiž znaleckým skúmaním bolo bezpečne preukázané, že v rozvodovej skrini 10CJT01 budiča generátora bola ochrana pred prípadným skratom v prípade vypínača Q421 zabezpečená súborom ochrán F27 a F13, ktoré boli v čase udalosti funkčné a účinné, nakoľko došlo k vypnutiu vypínača. Znalec jednoznačne potvrdil, že súbor ochrán F27 a F13 tohto zariadenia nezlyhal, fungoval správne ako mal, pričom tento súbor ochrán bol navrhnutý, inštalovaný a uvedený do skúšobnej prevádzky v zmysle platných bezpečnostných a prevádzkových predpisov, noriem STN, IEC a DIN EN platných v Slovenskej republike. Na týchto faktoch nič nemení ani to, že bol neskôr súbor ochrán prepracovaný, či doplnený o bezpečnostné upozornenie, pretože v čase skutku toto zariadenie zodpovedalo slovenským normám. Rovnako na uvedených faktoch nie sú spôsobilé nič zmeniť ani vyjadrenia znalca, či niektorých svedkov, že sa s takýmto tepelným účinkom skratu doposiaľ nestretli, keďže k nehodám tohto typu dochádza skôr výnimočne.

Pokiaľ sa teda obžalovaný v konaní bránil tým, že medzi jeho konaním a následkom nie je možné vzhliadnuť príčinnú súvislosť, toto by bolo možné konštatovať iba vtedy, keby jeho konanie nahradila iná príčina a výlučne z dôvodu jej existencie by došlo k trestnoprávne relevantnému následku opísanému v skutkovej vete. Ide o tzv. teóriu prerušenia (pretrhnutia) príčinnej súvislosti, podľa ktorej sa príčinná súvislosť preruší, t. j. nedospeje ani k účinku, pokiaľ do príčinného vzťahu vstúpi ďalšia výlučná a samostatná príčina, ktorá spôsobila účinok bez ohľadu na konanie páchatel'a za predpokladu, že páchatel' u nedbanlivostných trestných činov taký priebeh nepredvídal ako možný, resp. ani predvídať nemal a nemohol. Ak by sa zistilo, že páchatel' ani nemohol predvídať príčinný priebeh, z ktorého vzišiel následok, nemôže byť za taký následok, resp. účinok trestne zodpovedný. V takýchto prípadoch dochádza k prerušeniu príčinnej súvislosti, pretože príčinou vzniku následku nie je konanie páchatel'a, ale iná samostatná príčina, ktorá ho spôsobila.

O taký prípad ale v posudzovanej trestnej veci nejde, keďže tu primárnou príčinou vzniku trestnoprávne relevantného následku, pre posúdenie zavinenia obžalovaného podstatne významnou, bolo hrubé porušenie elementárnej povinnosti obžalovaného presvedčiť sa, či spodná časť rozvodnej skrine 10CJT01 pod vypínačom Q421, kde sa mala osadiť skratovacia súprava, nie je stále pod napätím, k čomu mal k dispozícii potrebný voltmeter.

V tomto smere je tiež potrebné zdôrazniť, že z pohľadu obžalovaného nešlo o prvý úkon tohto typu, nakoľko bezprostredne pred skutkom, tu ale za dodržania predpísaných postupov, spolu s poškodeným Ing. I. minimálne dve skratovacie súpravy v tomto rozvádzači bezpečne osadili, čomu podľa zhodných tvrdení obžalovaného a poškodeného Ing. I. predchádzalo zmeranie prítomnosti napätia za pomoci voltmetru poškodeným Ing. I. potom, ako sa dementoval ochranný plastový kryt, ktorý inak zmeraniu napätia bránil.

K obrane obžalovaného je potrebné ďalej uviesť, že príčinná súvislosť medzi jeho konaním a trestnoprávne relevantným následkom, ktorý vznikol, sa neprerušila ani v prípade, keď ku konaniu obžalovaného pristúpili ďalšie skutočnosti, ktoré spolupôsobili pri vzniku následku (spoluzavinenie poškodeného Ing. I., vykonávanie prác, ktoré neboli v daný deň nariadené príkazom zamestnávateľa, pochybenia na strane zamestnávateľa zistené inšpekciou práce), lebo opomenutie obžalovaného preveriť neprítomnosť napätia v rozvodnej skrini v tomto prípade stále zostáva takou skutočnosťou, bez ktorej by k následku vôbec nedošlo. Zo skutkových zistení je totiž celkom zjavné, že bez konania obžalovaného by v tomto prípade škodlivý následok nenastal, pretože prvé dve skratovacie súpravy boli predtým v rozvádzači preukázateľne bezpečne osadené.

Z prezentovaných dôvodov vyhodnotil krajský súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o výrok o treste, obžalovaný mu v odvolaní žiadne pochybenia nevytýkal.

Povinnosťou krajského súdu podľa § 317 ods. 2 Tr. por. je však preskúmať v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť tohto výroku, lebo má vo výroku o vine, ktorý obžalovaný odvolaním napadol, svoj podklad. Je tomu tak z dôvodu, že odvolanie bolo podané v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného a krajský súd tento odsudzujúci výrok nezrušil.

Krajský súd sa pri prieskume tohto výroku preto zameril na všeobecné posúdenie zákonnosti a primeranosti uloženého trestu, keďže chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania nezistil.

Na úvod je potrebné vo všeobecnosti k trestu uviesť, že je právnym následkom trestného činu, a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť

trestu okrem iného určujú aj pohnútku páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Majúc na zreteli vyššie uvedený účel trestu a jednotlivé hľadiská pre jeho ukladanie upravené v ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., dospel krajský súd k záveru, že okresný súd ohľadom výroku o treste vykonal dostatočné dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie trestu. Svoje zistenia a závery následne dostatočným a zrozumiteľným spôsobom rozviedol v napadnutom rozsudku. Krajský súd považuje zistenia, ktoré bral okresný súd do úvahy pri určení druhu trestu a jeho výmery, vrátane zohľadnenia jedinej poľahčujúcej okolnosti, za správne, ktoré potom okresný súd zákonným a logickým spôsobom aj vyhodnotil. Preto si krajský súd tieto argumenty okresného súdu v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje bez potreby ich opakovať.

Možno uzavrieť, že obžalovanému okresným súdom uložený peňažný trest vrátane náhradného trestu odňatia slobody je najmä vzhľadom na čas, ktorý od skutku uplynul (skutok sa stal 20.8.2011) a dĺžku súdneho konania (obžaloba bola na okresnom súde podaná 8.1.2014) primeraný a spravodlivý nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie, ktorý zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Z rovnakých dôvodov ako výrok o treste, bol krajský súd povinný podľa § 317 ods. 2 Tr. por. preskúmať aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o náhrade škody, lebo aj tento má vo výroku o vine, ktorý obžalovaný odvolaním vo svoj prospech napadol, svoj podklad.

Obžalovaný v odvolaní ani tomuto výroku žiadne nedostatky nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom žiaden dôvod pre jeho zrušenie či zmenu nezistil, nakoľko o riadne a včas uplatnených nárokoch poškodených bol okresný súd povinný rozhodnúť, pričom rozhodol spôsobom, ktorý je pre obžalovaného v zmysle Tr. por. najpriaznivejším.

Na základe prezentovaných úvah a právnych názorov krajský súd konštatuje, že nezistil žiadne zákonné dôvody na zrušenie či prípadnú zmenu napadnutého rozsudku, preto na verejnom zasadnutí odvolanie obžalovaného postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.